

AA EN HUNZE Woonatlas

Foto: Peter Pasman (2020)

Dit is de Woonatlas Aa en Hunze. In deze woonatlas worden op basis van (openbare) feiten en cijfers de belangrijkste opgaven en ontwikkelingen rondom wonen geïdentificeerd. In deze woonatlas gaan we in op feiten en cijfers over:

- Het 'DNA' van de gemeente Aa en Hunze: landschapskenmerken, natuur en bebouwing;
- De bevolkingssamenstelling en bevolkingsontwikkeling;
- De kenmerken van de bestaande woningvoorraad;
- De ontwikkelingen op de woningmarkt in Aa en Hunze;
- De kenmerken van de sociale huurwoningen in Aa en Hunze;
- De opgave 'wonen en zorg';
- Leefbaarheid;
- Voorzieningen;
- Klimaat en energie.

Tot slot zoomen we in op de situatie in de grotere kernen Annen, Gieten, Rolde en Gasselte-Gasselternijveen.

Dit is een van de documenten die het fundament leggen voor de gesprekken over de nieuwe Woonvisie Aa en Hunze. Dit is aanvullend op het droombeelden- en ambitiedocument, waarin de ervaringen, meningen en ideeën van inwoners weergegeven worden zoals ze die hebben gedeeld in de enquête.

01 DNAkaart Aa en Hunze

De gemeente Aa en Hunze is een landelijke woongemeente met een grote diversiteit aan landschappen en groenstructuren: van oude bossen tot beekdalen en van heidegronden tot veenontginningen. Het 'Drentse plateau' aan de westzijde van de gemeente kenmerkt zich als startpunt van de Drentsche Aa. Naast het beekdal van de Drentsche Aa bestaat het karakteristieke landschap van Aa en Hunze uit bossen, akkers en de kenmerkende esdorpen. Aan de oostzijde van gemeente is de ontginningsgeschiedenis terug te vinden in de structuur van het landschap: uitgestrekte veenontginningen met enkele lint- en kanaaldorpen. Midden door de gemeente loopt de hoger gelegen Hondsrug, tevens bekend als UNESCO Geopark. Deze hoger gelegen zandgronden bevatten een variatie aan landschapselementen, waaronder bossen, essen en heides.

Deze rijkdom aan landschappen maakt Aa en Hunze een gewilde gemeente, om te wonen maar ook om te recreëren. De natuur, dorpen en fietspaden trekken recreanten uit het hele land.

- LEGENDA
- Natura 2000
 - Natuurnetwerk Nederland
 - Nationaal Park 'Drentsche Aa'
 - Fietsnetwerk
 - Landelijke fietsroute
 - Hunze
 - Geopark De Hondsrug
- ONDERGROND
- Bebouwing
 - Infrastructuur
 - Spoorlijn
 - Gras- en akkerland
 - Bos
 - Zand
 - Heide
 - Water
 - Gemeente Aa en Hunze

Woonatlas Aa en Hunze

DNA

De Hunze (foto: Simon Westerhof)

Gasteren (foto: Peter Pasman)

Annen (foto: Ruimtevolk)

Eexterveen (foto: Elles Dijkman)

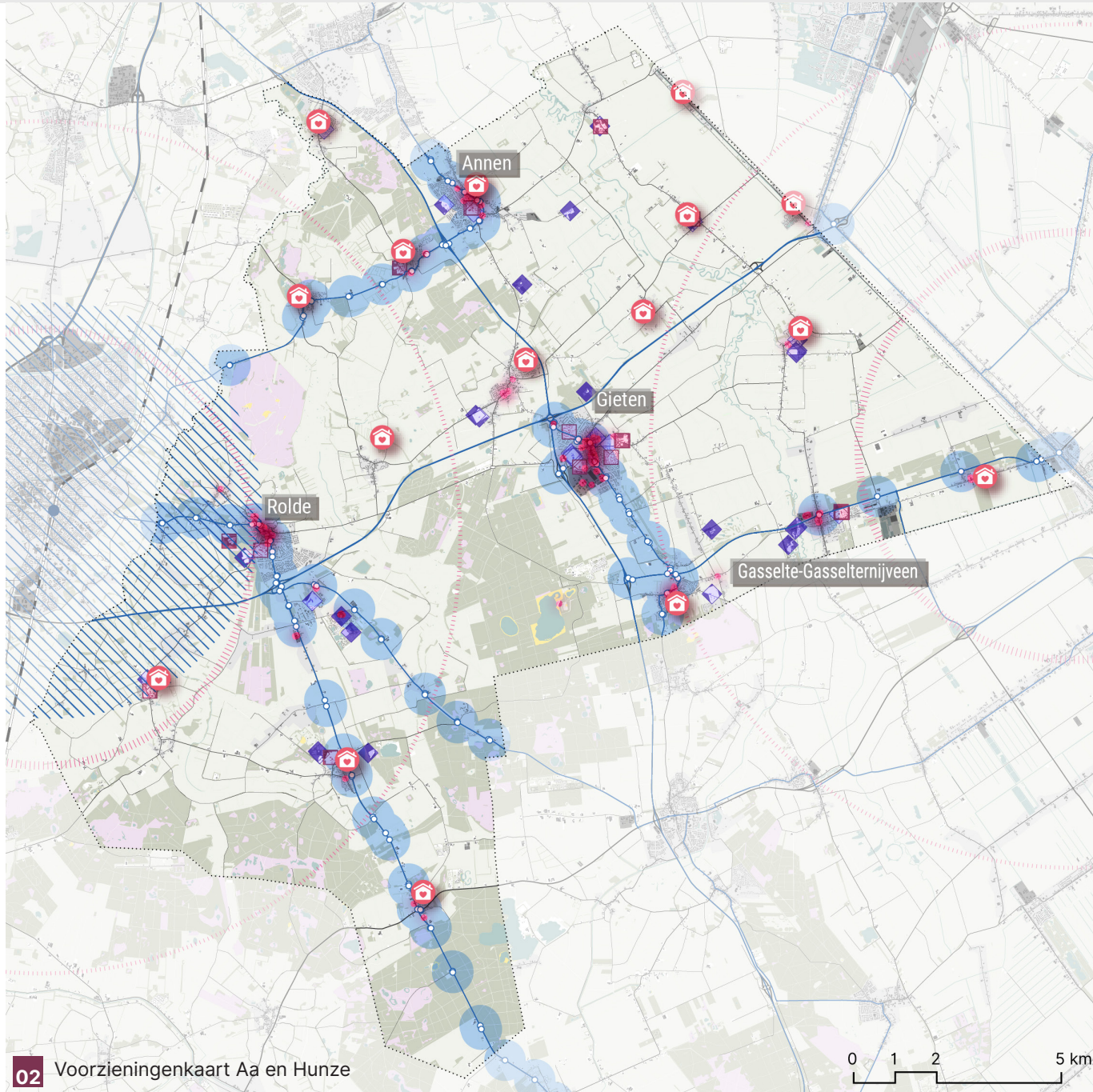
Rolde (foto: Ruimtevolk)

Gasteren (foto: Peter Pasman)

Hondsrug (foto: Simon Westerhof)

Aa en Hunze kent vier grotere woonkernen. In Rolde, Gieten, Annen en het gebied Gasselte-Gasselternijveen zijn de meeste voorzieningen geconcentreerd. Opvallend en kansrijk zijn de vele dorpshuisvoorzieningen in het buitengebied en met name ook het veengebied. Naast deze grotere kernen kent de gemeente nog een dertigtal kleinere dorpen in het buitengebied.

De verschillende kernen zijn onderling goed verbonden door een fijnmazig netwerk van fietspaden en autowegen. Ook openbaarvervoersverbindingen zijn aanwezig. Dit kaartbeeld toont de gebieden binnen de gemeente die zich binnen een straal van 500 meter wandelen van een bushalte bevinden. Een relevante indicator als je kijkt naar de geschiktheid van de leefomgeving voor mensen die geen zelfstandig vervoer tot hun beschikking hebben, bijvoorbeeld ouderen. Binnen de grotere kernen zit deze bereikbaarheid momenteel goed, in de buitengebieden is dit - zoals ook te verwachten valt - minder.

De gemeente is verbonden met de omliggende regio via de

02 Voorzieningskaart Aa en Hunze

25.386 inwoners
(CBS, 2020)

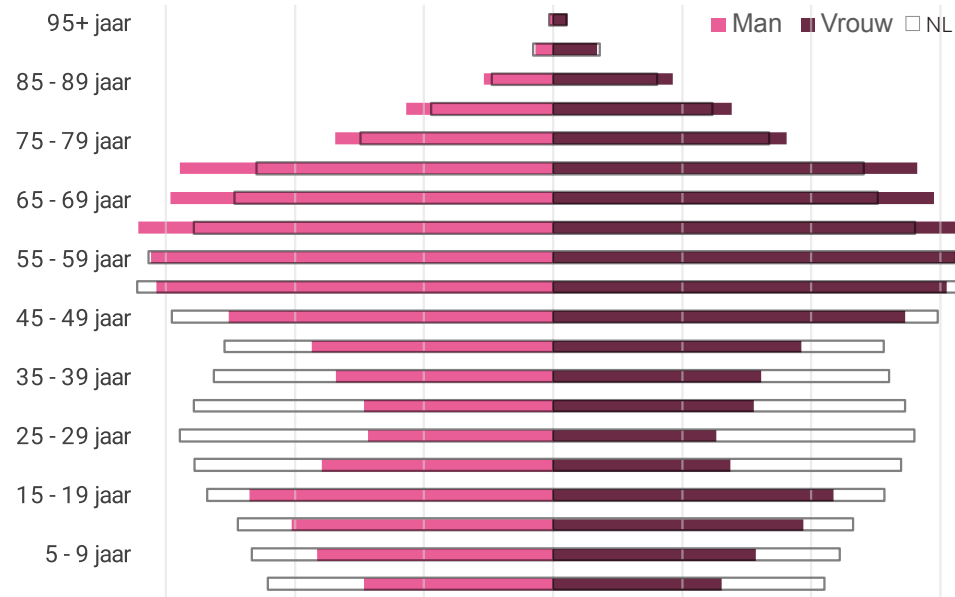

11.152
huishoudens
(CBS, 2020)

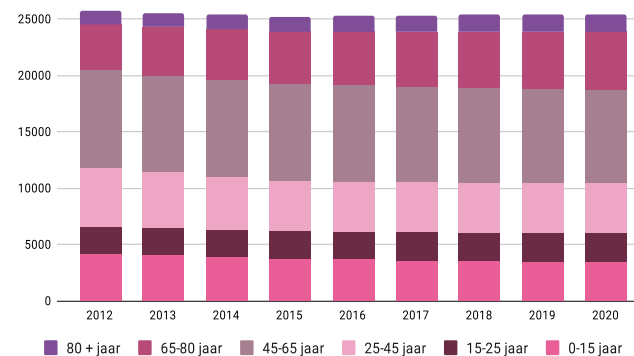
Bouwsteen voor Woonvisie

- Op 1 januari 2020 telde de gemeente Aa en Hunze 25.386 inwoners en 11.152 particuliere huishoudens.
- De omvang en de samenstelling van de bevolking in Aa en Hunze verandert. Opvallend is vooral de 'grijze druk' die komende jaren fors toeneemt. Momenteel is het aandeel 65+-ers in Aa en Hunze nog 26%, in 2030 is maar liefst eenderde van de bevolking (34%) 65 jaar of ouder. In 2040 is dit zelfs 35%.
- Vergrijzing vraagt om een toekomstbestendige woningvoorraad en woonomgeving die geschikt is om zo lang mogelijk en zo zelfstandig mogelijk thuis te kunnen blijven wonen.
- De omvang en samenstelling van het aantal huishoudens in Aa en Hunze verandert (zie p. 7). Het is de verwachting dat na een lichte stijging op de korte termijn, het aantal huishoudens licht gaat afnemen.
- Dit betekent dat vanuit de demografische behoefte er geen grote behoefte verwacht wordt aan substantiële aantallen extra nieuwbouw woningen. Het overgrote deel van de benodigde woningvoorraad in 2030 en 2040 staat er al.
- Tegelijkertijd verandert de huishoudenssamenstelling de komende jaren (figuur 8), het aandeel kleine oudere huishoudens neemt licht toe. Hiermee kan de woonbehoefte in Aa en Hunze de komende jaren veranderen. Dit roept vragen op. Past de huidige voorraad bij de woonbehoefte van de toekomst? Zijn hierin aanpassingen nodig?

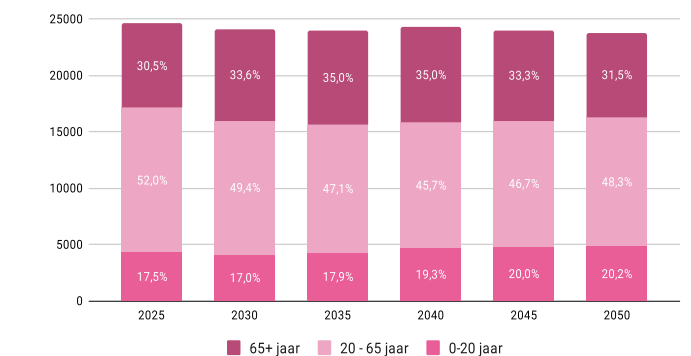
03 Bevolkingspiramide 2020

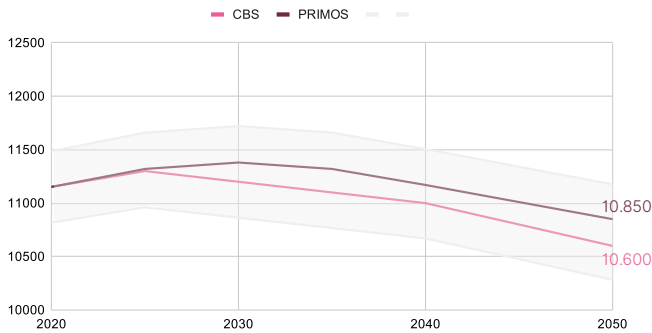
04 Bevolkingsontwikkeling 2012-2020

05 Prognose bevolkingsontwikkeling 2025-2050

06 Bandbreedte prognose huishoudensontwikkeling 2025-2050

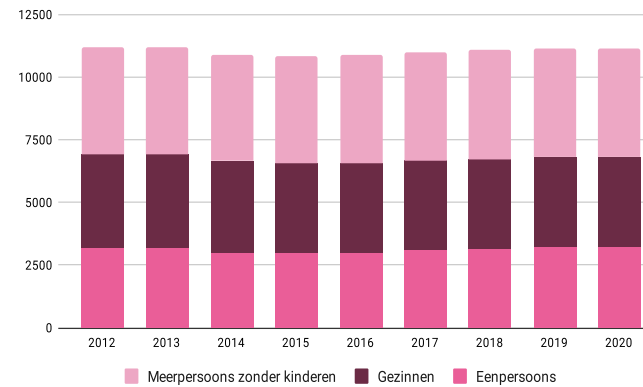

Het is de verwachting dat het aantal huishoudens in Aa en Hunze op de lange termijn afneemt. De lijngrafiek geeft het beeld van de verwachte huishoudensontwikkeling in Aa en Hunze voor de periode 2025-2050. Te zien is dat er lichte verschillen zijn in de CBS- (2019) en de PRIMOS prognose (2020). Het CBS (2019) verwacht een afname in de periode 2020-2050 van ca. 500 huishoudens, de PRIMOS prognose (2020) laat in dezelfde periode een daling zien van ca. 300 huishoudens.

In de komende tien jaren (2020-2030) wordt in beide prognoses een lichte stijging verwacht van ca. 50 huishoudens (CBS, 2019) tot ca. 200 huishoudens (PRIMOS, 2020).

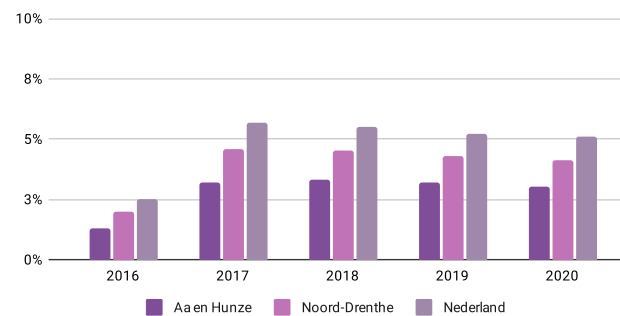
Prognoses kennen altijd een bepaalde mate van onzekerheid en de daadwerkelijke ontwikkeling van het aantal huishoudens is afhankelijk van diverse maatschappelijke en economische ontwikkelingen. Deze prognose is gemaakt in 2019, mogelijke effecten van bijvoorbeeld de Covid-19 pandemie zijn hiin nog niet meegenomen. Het is daarom vooral van belang te kijken naar de trend en deze binnen een bepaalde bandbreedte (zie grijs vlak in het diagram) mee te nemen in de Woonvisie.

07 Huishoudenssamenstelling 2012-2020

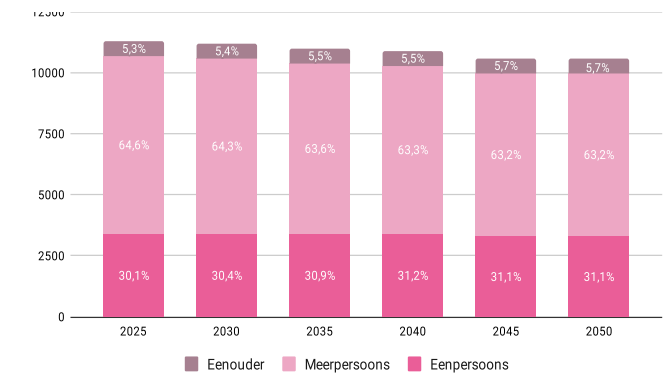
De grafiek toont de huishoudenssamenstelling in de gemeente Aa en Hunze van 2012-2020. Hierin is te zien dat het grootste deel van de huishoudens bestaat uit meerpersoonshuishoudens zonder kinderen (39%), daarna volgen de gezinnen (32%) en de eenpersoonshuishoudens (29%). In vergelijking met het Nederlands gemiddelde (39%) zijn er relatief weinig eenpersoonshuishoudens en veel meerpersoonshuishoudens zonder kinderen (29%). Bron: CBS (2020).

09 Huishoudens met bijstanduitkering (% t.o.v. totaal aantal huishoudens) 2016-2020

Het aandeel huishoudens met een bijstandsuitkering in Aa en Hunze (3%, ca. 330 huishoudens) ligt momenteel lager dan in Noord-Drenthe (4%) en Nederland (5%). De afgelopen jaren is dit percentage in Aa en Hunze stabiel gebleven. Bron: CBS (2020).

08 Prognose huishoudensontwikkeling 2025-2050

Het CBS verwacht dat het totaal aantal huishoudens af gaat nemen met ca. 500 en dat hierbinnen het aandeel eenpersoonshuishoudens de komende jaren licht (ca. 170) toeneemt. Bron: CBS (2019).

10 Gemiddeld besteedbaar inkomen per huishouden

Het gemiddeld besteedbaar inkomen in Aa en Hunze lag in 2018 op €44.800 per huishouden. Dit gemiddelde ligt boven dat van Noord-Drenthe en het Nederlands gemiddelde. Bron: CBS (2020).

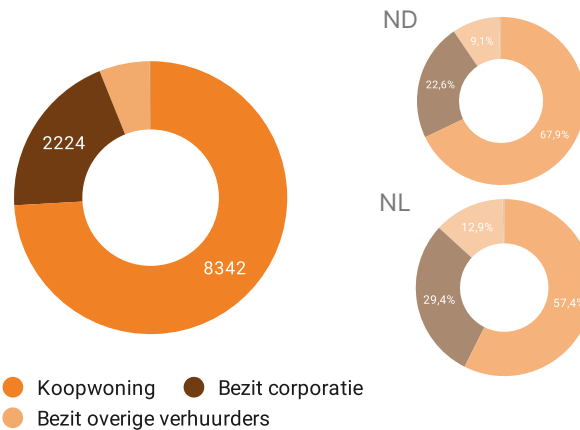

11.257
totaal aantal
woningen (CBS, 2020)

Bouwsteen voor Woonvisie

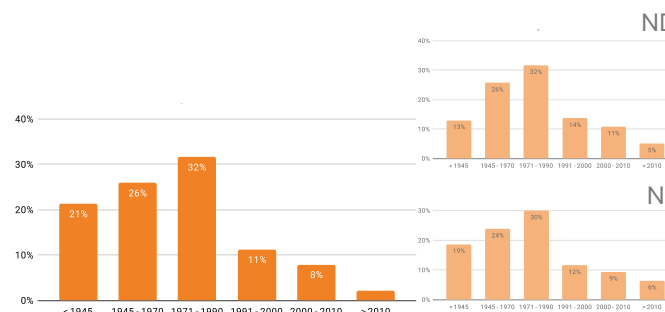
- De huidige woningvoorraad bestaat momenteel voor een groot deel (ruim 90%) uit eengezinswoningen. De verwachting is dat binnen Aa en Hunze het aandeel eenpersoonshuishoudens de komende jaren ruim 30% is. Dit roept de vraag op of de huidige woningvoorraad voldoende aansluit bij de woonbehoefte van de wat meer kleinere huishoudens in de toekomst?
- Daarnaast is het merendeel van de woningen in Aa en Hunze gebouwd voor 1990. Over het algemeen zien we in Nederland dat deze woningen vaak (nog) niet aan de huidige en toekomstige energie- en kwaliteitseisen voldoen. Driekwart van de woningen in Aa en Hunze zijn koopwoningen van particuliere eigenaren. Wanneer een groot deel van de woningen verduurzaamd moet worden, vraagt dit dus om investeringen van particuliere vastgoedeigenaren. Dit betekent dus ook iets voor de woonlasten en betaalbaarheid van een grote groep inwoners.
- De bestaande woningvoorraad in Aa en Hunze bestaat momenteel voor een groot deel uit 'betaalbare' woningen met een WOZ-waarde van tot de €200.000. Daarnaast heeft de gemeente ook een ruim aandeel in woningen met een WOZ-waarde tussen de €200.000 en €300.000. In het algemeen zien we een aantrekkelijke vraag naar woningen in het betaalbare segment. Het is de vraag of er in Aa en Hunze voldoende betaalbare woningen op de markt komen om in de vraag te voorzien.

11 Eigenaarschap woningen 2019

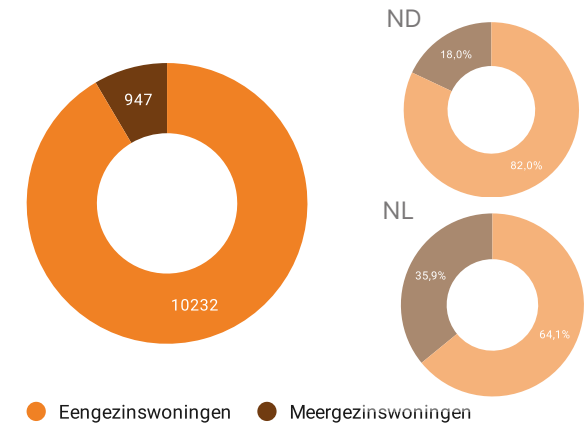
De cirkeldiagram toont de verdeling in eigenaarschap van de woningen in Aa en Hunze. De gemeente kent relatief veel koopwoningen (74,1%), ook in vergelijking met Noord-Drenthe (67,9%) en Nederland (57,4%). Bron: ABF-Syswov (2019).

13 Bouwjaar woningen

De staafdiagram toont de bouwjaar van de woningen in Aa en Hunze. Het merendeel van de woningen is gebouwd voor 1990 (79%). Dit ligt net boven de waarden in Noord-Drenthe (71%) en in Nederland (73%). Bron: BAG/ABF (2020).

12 Type woningen 2020

De cirkeldiagram toont de verdeling in type woningen in Aa en Hunze. De gemeente kent relatief veel eengezinswoningen (91,5%), ook in vergelijking met de Noord-Drenthe (82,0%) en Nederland (64,1%). Bron: BAG/ABF (2020).

14 WOZ-waarde woningen 2020

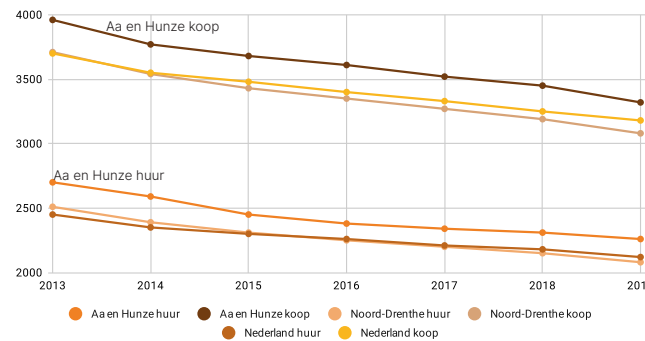

De staafdiagram toont de onderverdeling van WOZ-waarde van de totale woningvoorraad in Aa en Hunze in 2020. De gemeente heeft relatief veel 'betaalbare' woningen (tot 200.000 euro), namelijk 37%. Bron: gemeente Aa en Hunze (2020).

Bouwsteen voor Woonvisie

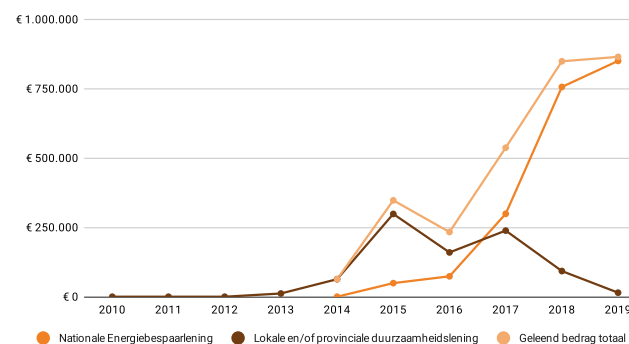
- Kijkend naar de bestaande woningvoorraad zien we een gemiddeld elektriciteits- en gasgebruik dat hoger ligt dan het regionale en landelijk gemiddelde. Een landelijke gemeente als Aa en Hunze kent vaak een groter aandeel vrijstaande woningen. Gemiddeld genomen hebben deze woningen een hoger energieverbruik. Er ligt een uitdaging om deze woningen te verduurzamen, niet alleen vanuit duurzaamheidsperspectief maar ook vanuit het perspectief op woonlasten en betaalbaarheid.
- Steeds meer mensen verduurzamen hun woning in Aa en Hunze. De afgelopen jaren is het totaal geleende bedrag aan duurzaamheids- en energiebesparende leningen gestegen. Dat laat zien dat er vanuit inwoners animo is om woningen te verduurzamen.
- De energielabels in Aa en Hunze laten zien dat het merendeel van de woningen een label heeft van C of hoger. De ambitie in het Energieakkoord is een energieneutrale bebouwde omgeving in 2050. Dat betekent voor heel Nederland dat er 300.000 woningen per jaar minimaal twee stappen hoger moeten eindigen in hun energielabel. Hier kan ook in Aa en Hunze een goede bijdrage aan geleverd worden.

15 Gemiddeld elektriciteitsgebruik huur en koop 2013-2019 (in miljoen kWh)

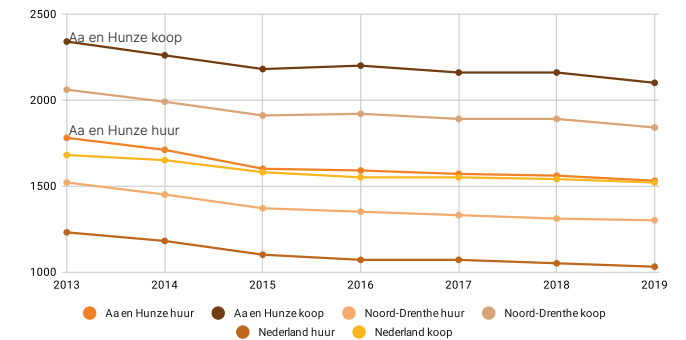
Het gemiddeld elektriciteitsgebruik van koopwoningen ligt hoger dan dat van huurwoningen. Te zien is dat woningen in Aa en Hunze gemiddeld genomen een hoger elektriciteitsgebruik hebben in vergelijking met de regio en landelijk in zowel huur- en koopwoningen. Dit is mogelijk te verklaren door het grote aandeel vrijstaande woningen. Bron: klimaatmonitor (2019).

17 Geleend bedrag duurzaamheids/energiebesparende leningen

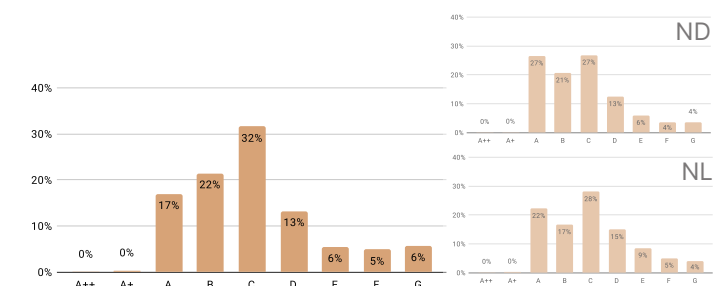
De staafdiagram geeft inzicht in de ontwikkeling van gebruikte leningen voor duurzaamheids- en energiebesparende maatregelen in Aa en Hunze. Het bedrag van de Nationale lening is sterk gestegen terwijl het geleende bedrag voor de lokale/provinciale lening afnam. Bron: klimaatmonitor (2019).

16 Gemiddeld gasgebruik huur en koop 2013-2019

Het gemiddeld gasgebruik van koopwoningen ligt hoger dan dat van huurwoningen. Te zien is dat de woningen in Aa en Hunze gemiddeld genomen een hoger gasgebruik hebben in vergelijking met de regio en landelijk in zowel huur- en koopwoningen. Dit is mogelijk te verklaren door het grote aandeel vrijstaande woningen. Bron: klimaatmonitor (2019).

18 Energietabels woningen

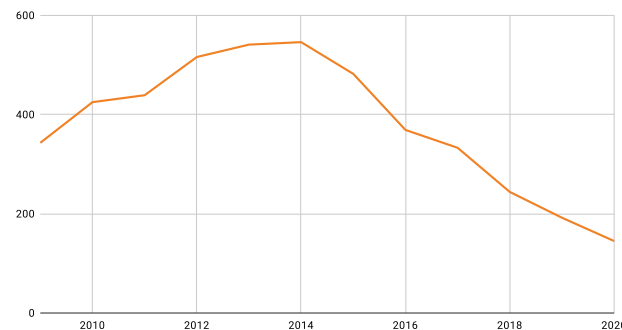

De staafdiagram toont de verdeling van energielabels in Aa en Hunze. Het merendeel van de woningen heeft een energielabel van C of hoger. Dit ligt net iets onder de waarden in Noord-Drenthe waar dit 75% is, maar boven de Nederlandse verdeling waar 67% label C of hoger heeft. Bron: RVO (2020).

Bouwsteen voor Woonvisie

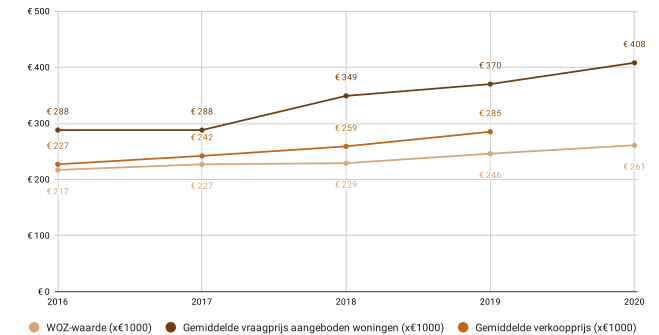
- Het aantal te koop staande woningen in Aa en Hunze nam de afgelopen jaren af. Dit betekent dat mensen die een woning zoeken in Aa en Hunze steeds minder keuze hebben, de woningmarkt lijkt op te 'drogen'.
- Net als in de rest van Nederland zijn de verkoopprijzen in Aa en Hunze de afgelopen jaren gestegen. Samen met de ontwikkeling van de forse daling in het aantal te koopstaande woningen roept dit de vraag op of de woningmarkt nog toegankelijk is voor iedereen. Zijn er nog voldoende woningen op de markt in de gewenste prijssegmenten?

19 Aantal te koopstaande woningen 2009-2020

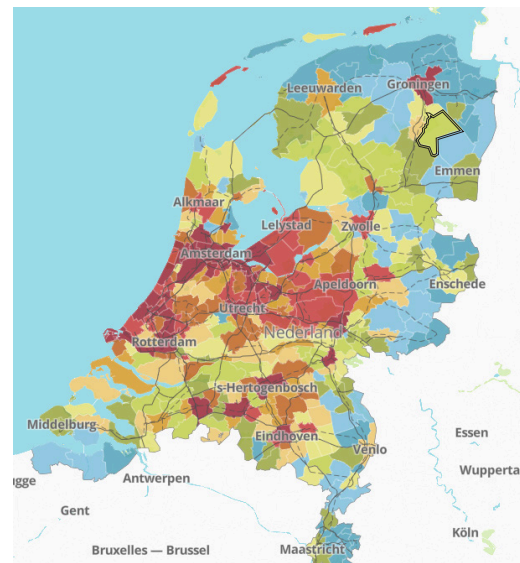
De lijndiagram toont het aantal te koopstaande woningen in Aa en Hunze vanaf 2009. De afgelopen jaren (sinds 2014) is sprake van een sterke afname van het aanbod koopwoningen. Dit betekent dat mensen die een koopwoning zoeken minder keuze hebben dan voorgaande jaren. Bron: Huizenzoeker.nl (2020).

20 WOZ-waarde, vraagprijs- en verkoopprijsontwikkeling 2016-2020 (x100)

De lijndiagram toont de WOZ-ontwikkeling in Aa en Hunze waarin te zien is dat de WOZ-waarde van de woningen tussen 2016 en 2020 gestegen is met €44.000. Dit is een toename van 20,3%. Deze stijging ligt lager dan het gemiddelde in Nederland: €61.000. De gemiddelde vraagprijs is in diezelfde periode gestegen van €288.000,- naar €408.000,-, een stijging van 41%. Kijkend naar de middelste lijn, de gemiddelde verkoopprijs, dan is te zien dat deze fors onder de vraagprijs ligt, maar door de jaren heen gestegen is. Bron: CBS en Huizenzoeker.nl (2020).

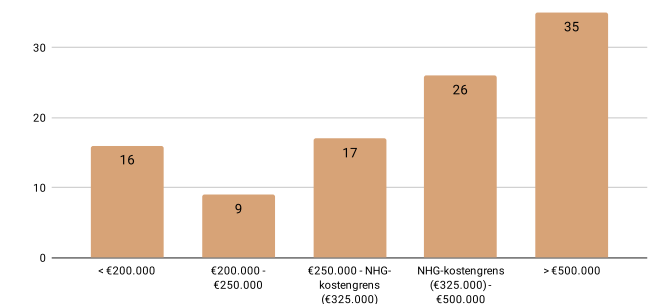
21 Hittekaart woningmarkt 2020 Nederland

De 'hittekaart' hiernaast toont de druk op de woningmarkt in de Nederlandse gemeenten. Een hoge score (donkerrode kleur) op de hittekaart kenmerkt zich door hoge prijzen en/of veel woningverkoppen, maar ook een sterke (verwachte) huishoudensgroei.

In 2019 zijn er in Aa en Hunze 361 woningen verkocht met een gemiddelde verkoopprijs van €284.800. Kijkend naar de druk op de woningmarkt van alle gemeenten dan staat Aa en Hunze op 227e plek van de 355 gemeenten in Nederland. Bron: BPD (2020).

22 Aantal te koop staande betaalbare woningen op Funda (november 2020)

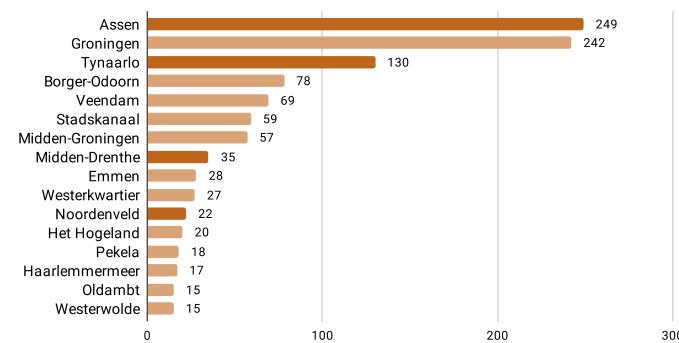

Op 11 november stonden er in Aa en Hunze 103 woningen te koop. 17% hiervan valt in de categorie 'goedkope koop' met een vraagprijs onder de €200.000. Bron: Funda (2020).

Bouwsteen voor Woonvisie

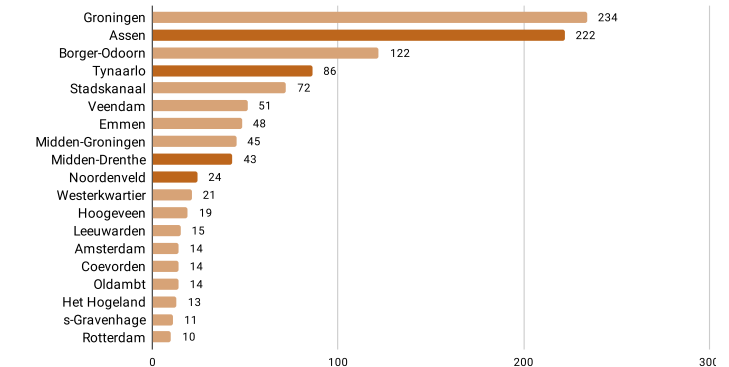
- Sinds 2015 kent de gemeente Aa en Hunze een vestigingsoverschot.
- De gemeente heeft verhuisrelaties met steden als Assen en Groningen. Verder heeft Aa en Hunze vooral verhuisrelaties met buurgemeenten als Tynaarlo, Borger-Odoorn, Veendam en Stadskanaal.
- De vestigers in de gemeente kwamen in 2019 vooral uit buurgemeenten Tynaarlo, Assen en uit Veendam en Groningen.
- Aa en Hunze kent een relatief 'open' woningmarkt. Waar gemiddeld genomen is het aantal verhuizingen van en naar de gemeente groter is dan het aantal verhuizingen binnen de gemeente. Dit roept de vraag op of je voldoende woningaanbod hebt voor inwoners die binnen de eigen gemeente willen verhuizen? En hoe je hiermee wilt gaan?

23 Verhuizingen naar Aa en Hunze 2019

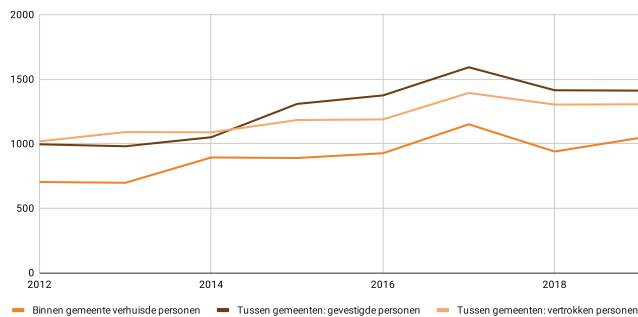
Dit staafdiagram toont de verhuizingen (vanaf 10 personen) naar Aa en Hunze in 2019, de donkere kleur geeft de gemeenten in Noord-Drenthe aan. Hieruit is op te maken dat de meeste mensen vanuit de steden Groningen en Assen naar Aa en Hunze verhuizen. Daarnaast komen mensen vooral vanuit nabij gelegen gemeenten naar Aa en Hunze. Bron: CBS (2019).

24 Verhuizingen vanuit Aa en Hunze 2019

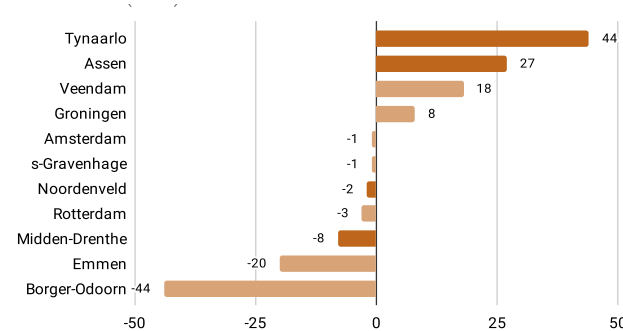
Dit staafdiagram toont de bestemming van mensen die vertrokken (vanaf 10 personen) uit Aa en Hunze in 2019. Hierin is te zien dat inwoners verhuizen naar Groningen en Assen en naar de nabij gelegen gemeenten. Bron: CBS (2019).

25 Verhuisbewegingen Aa en Hunze 2012-2019

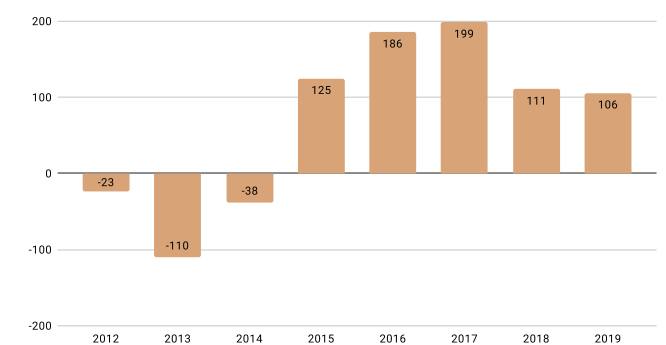
Dit lijndiagram laat zien dat het aantal verhuisbewegingen de afgelopen jaren een stijgende lijn laat zien. Ook is te zien dat het aantal verhuizingen binnen de gemeente lager ligt dan het aantal verhuizingen van en naar Aa en Hunze. Bron: CBS (2019).

26 Verhuissaldo (2019)

Dit staafdiagram toont het verhuissaldo van Aa en Hunze in 2019. Hieruit is op te maken dat Aa en Hunze vooral sterke verhuisrelaties heeft binnen de regio: met name met de gemeenten Tynaarlo, Veendam en Borger-Odoorn. Bron: CBS (2019).

27 Ontwikkeling verhuissaldo 2012-2019

De staafdiagram toont de ontwikkeling van het verhuissaldo in Aa en Hunze. Vanaf 2015 is er sprake van een vestigingsoverschot met een piek in 2017. Bron: CBS (2019).

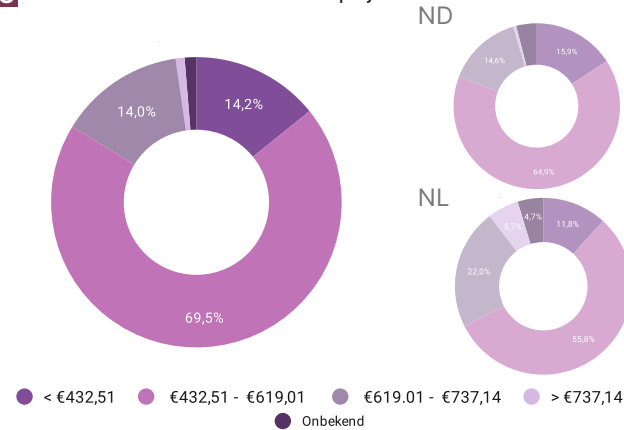

2.002 sociale huurwoningen (2020)
 De Volmacht: 1.492 Woonborg: 403
 Habion: 55 Woonzorg NL: 52

Bouwsteen voor Woonvisie

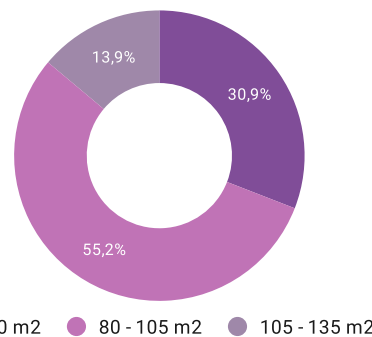
- Momenteel kent de gemeente Aa en Hunze 2.002 sociale huurwoningen waarvan ruim 80% uit eengezinswoningen en circa 20% uit appartementen bestaat, (van 67 woningen is dit onbekend).
- 82,1% van de huurders in sociale huurwoningen is 'passend' gehuisvest. Dat betekent dat deze huurders een huurprijs betalen die passend is bij hun inkomen. Tegelijkertijd heeft 10% van de (corporatie) huurders een woning met een huurprijs die lager ligt dan passend zou zijn gezien hun inkomen: de zogenoemde goedkope scheefwoningers. 8% betaalt te veel huur ten opzichte van hun inkomen, zij worden ook wel 'dure scheefwoningers' genoemd. Naarmate de groep 'goedkope scheefwoningers' toeneemt, komt doorstroming op de woningmarkt in de knel. Dit wil zeggen dat voor huishoudens met lagere inkomens minder sociale huurwoningen beschikbaar komen en op deze manier langere wachtlijsten ontstaan.
- Momenteel is er nog geen inzicht in de wachttijden en slaagkansen m.b.t. de corporatiewoningen in Aa en Hunze. Deze volgen in het voorjaar 2021.

28 Sociale huurvoorraad naar prijsklasse 2018

De cirkeldiagram toont de sociale huurvoorraad in Aa en Hunze in 2018. Van het totaal aantal sociale huurwoningen valt - vergelijkbaar met de regio - het grootste deel van de voorraad in de prijsklasse tussen de kwaliteitskortingsgrens (€432,51) en de aftoppingsgrens (€619,01). Bron: CBS/WSW Lokale Monitor Wonen (bewerking ABF) (2018).

30 Sociale huur: eengezinswoningen naar oppervlakte 2018

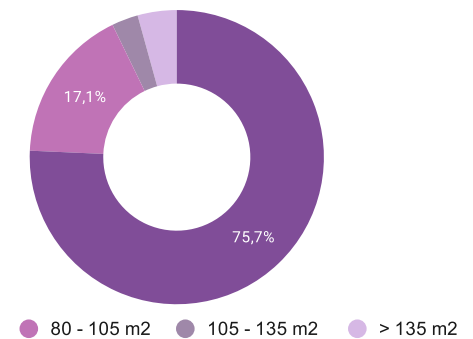
De cirkeldiagram toont de eengezinswoningen binnen de sociale huurwoningvoorraad in Aa en Hunze. Ruim de helft van de woningen heeft een oppervlakte van 80 tot 105 vierkante meter. Bron: CBS/WSW Lokale Monitor Wonen (bewerking ABF) (2018).

29 Scheefwonen 2018

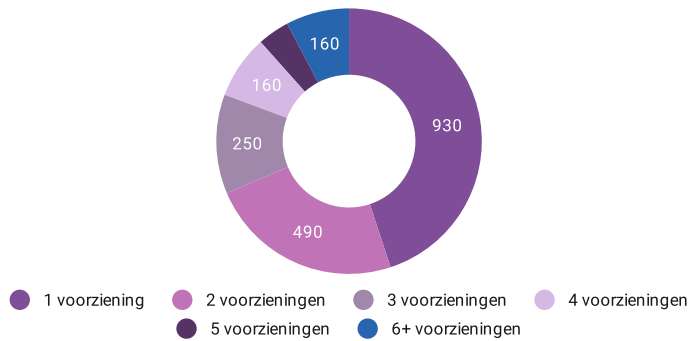
82,1% van de huurders in corporatie huurwoningen is 'passend gehuisvest' in de gemeente Aa en Hunze. Dat betekent dat deze huurders een huurprijs betalen die passend is bij hun inkomen. Tegelijkertijd heeft 10% van de huurders (corporatie) een woning met een huurprijs die lager ligt dan passend zou zijn gezien hun inkomen: goedkope scheefwoningers. 8% van de huurders (corporatie) betaalt te veel huur ten opzichte van hun inkomen: dure scheefwoningers. In vergelijking met de Nederlandse en regionale gemiddelden ligt het percentage scheefwoningers net wat lager. Bron: CBS/WSW Lokale Monitor Wonen (bewerking ABF) (2018).

31 Sociale meergezinswoningvoorraad naar oppervlakte 2018

De cirkeldiagram toont de meergezinswoningen ofwel appartementen binnen de sociale huurwoningvoorraad in Aa en Hunze. Ruim driekwart van deze woningen heeft een oppervlakte onder de 80 vierkante meter. Bron: Lokale Woningmarkt Monitor (2018).

32 Aantal huishoudens met zorg en ondersteuning per aantal voorzieningen 2020

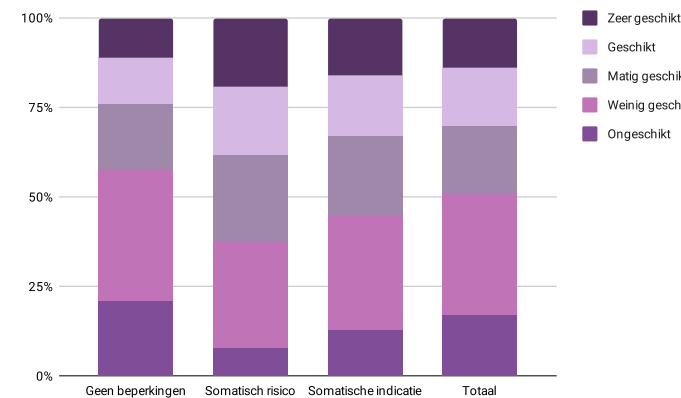

De cirkeldiagram toont het aantal huishoudens in Aa en Hunze dat zorg en ondersteuning ontvangt. Er is een onderverdeling gemaakt naar de hoeveelheid voorzieningen die mensen nodig hebben. Het grootste deel van de huishoudens heeft ondersteuning van 1 of 2 voorzieningen. Bron: CBS (2020).

Bouwsteen voor Woonvisie

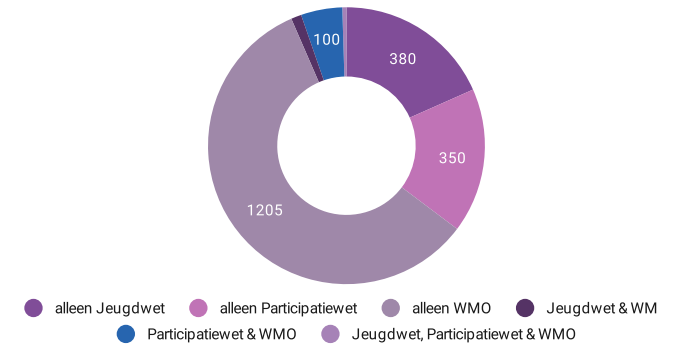
- Momenteel ontvangt 19% van de huishoudens in Aa en Hunze in meer of mindere mate zorg en/ of ondersteuning (zie figuur 32). 11% van de huishoudens ontvangt ondersteuning binnen de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). De komende jaren zal naar verhouding het aantal ouderen (65+-ers) in Aa en Hunze toenemen. Hierdoor neemt naar verwachting de vraag naar zorg en ondersteuning en de druk op mantelzorgers toe (zie figuur 35).
- Vergrijzing vraagt om een toekomstbestendige woningvoorraad die geschikt is om zo lang en zo zelfstandig mogelijk thuis te wonen. Kleine aanpassingen en voorzieningen kunnen woningen geschikt maken voor mensen met lichte tot matige beperkingen. Ook vraagt de woonomgeving om aanpassingen: toegankelijk en rollatorvriendelijk maken, ontmoetingsvoorzieningen in de buurt en mobiliteitsmaatregelen.

33 Geschiktheid woonomgeving voor ouderen

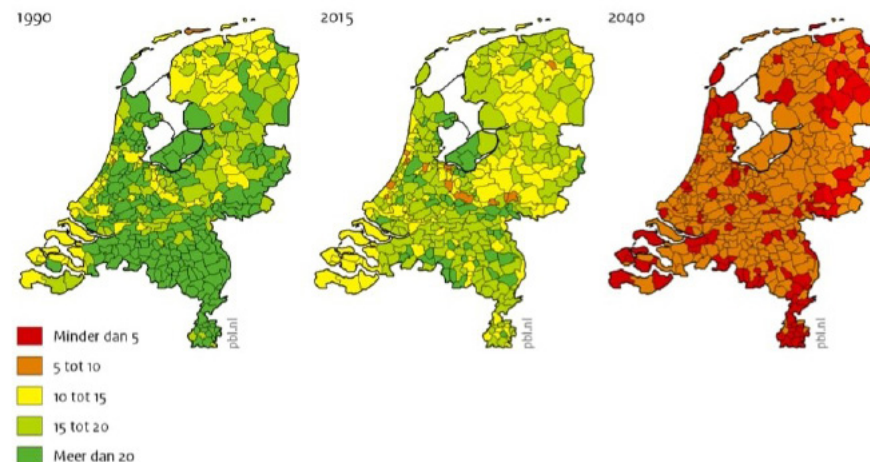
De figuur toont de geschiktheid van de woonomgeving van ouderen in Nederland. Een woonomgeving wordt hierin matig geschikt genoemd indien ten minste 2 primaire voorzieningen binnen 500 meter wandelen van de woning liggen en geschikt bij 3 voorzieningen (binnen dit bereik). Het grootste deel van de woonomgeving in Aa en Hunze is niet tot matig geschikt. Bron: CBS, bewerking RGO/PBL (2018).

34 Aantal huishoudens met zorg en ondersteuning per domein 2020

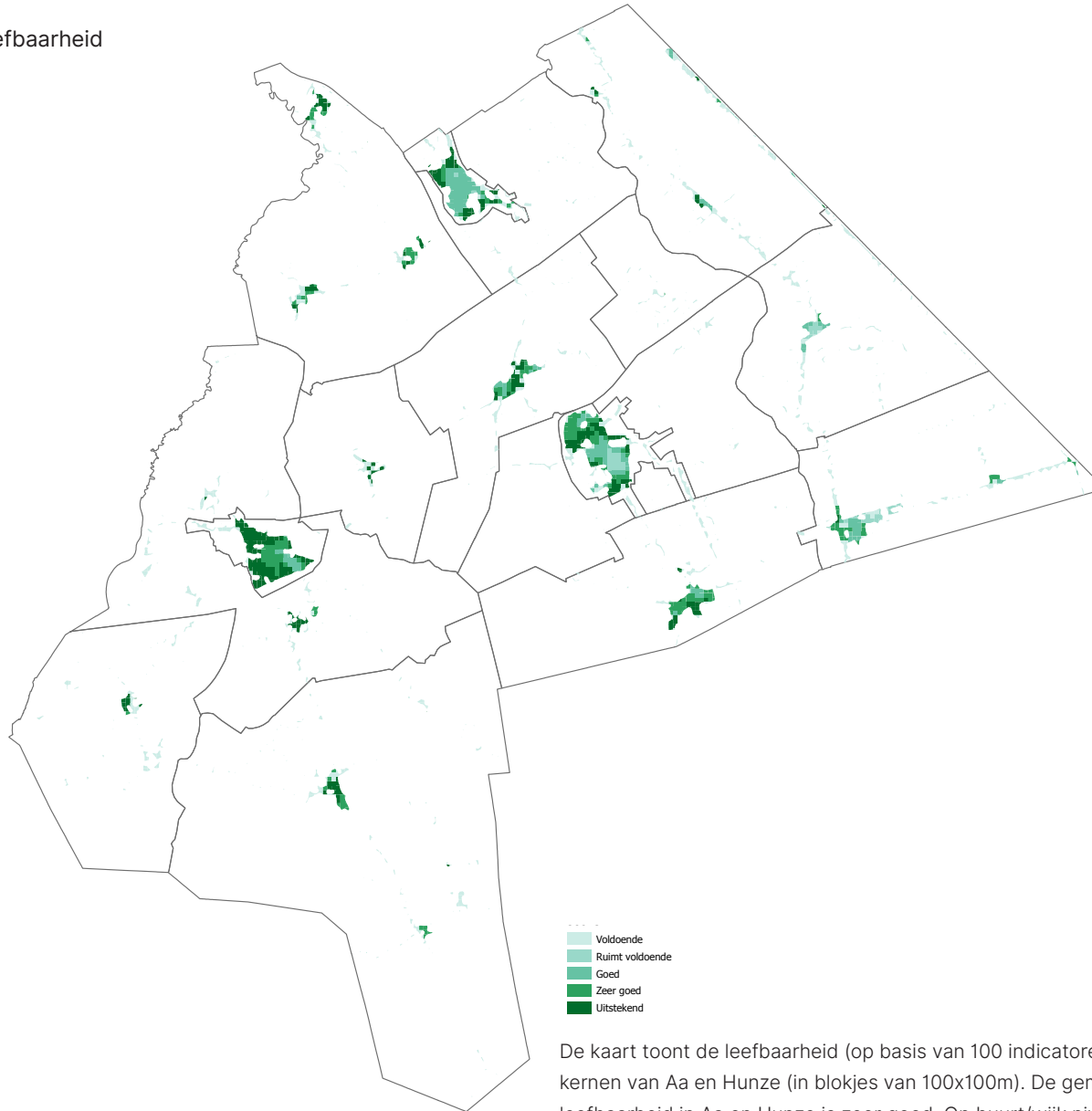
De cirkeldiagram toont het aantal huishoudens met zorg en ondersteuning in Aa en Hunze per domein. Het grootste deel van de huishoudens krijg ondersteuning binnen de WMO Bron: CBS (2020).

35 Aantal potentiële mantelzorgers per 85+-er in Nederland 1990-2040

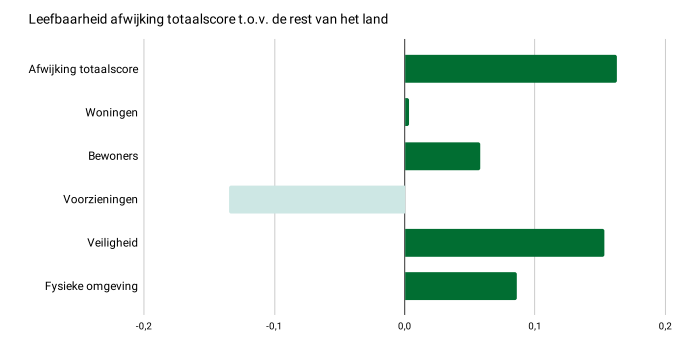
De kaarten tonen (de ontwikkeling van) het aantal potentiële mantelzorgers (aantal inwoners van 50-75 jaar) per 85+er. In 1990 konden gemiddeld meer 15-20 personen potentiële zorg leveren in Aa en Hunze, in 2040 zullen dit minder dan 5 personen zijn. Bron: CBS/PBL, bewerking PBL (2018).

36 Leefbaarheid

De kaart toont de leefbaarheid (op basis van 100 indicatoren) in de kernen van Aa en Hunze (in blokjes van 100x100m). De gemiddelde leefbaarheid in Aa en Hunze is zeer goed. Op buurt/wijk niveau zijn in vrijwel alle kernen lichte verschillen zichtbaar. Geen enkele kern scoort onvoldoende. Bron: leefbaarometer.nl (2020).

37 Leefbaarheid afwijking totaalscore t.o.v. de rest van het land 2020

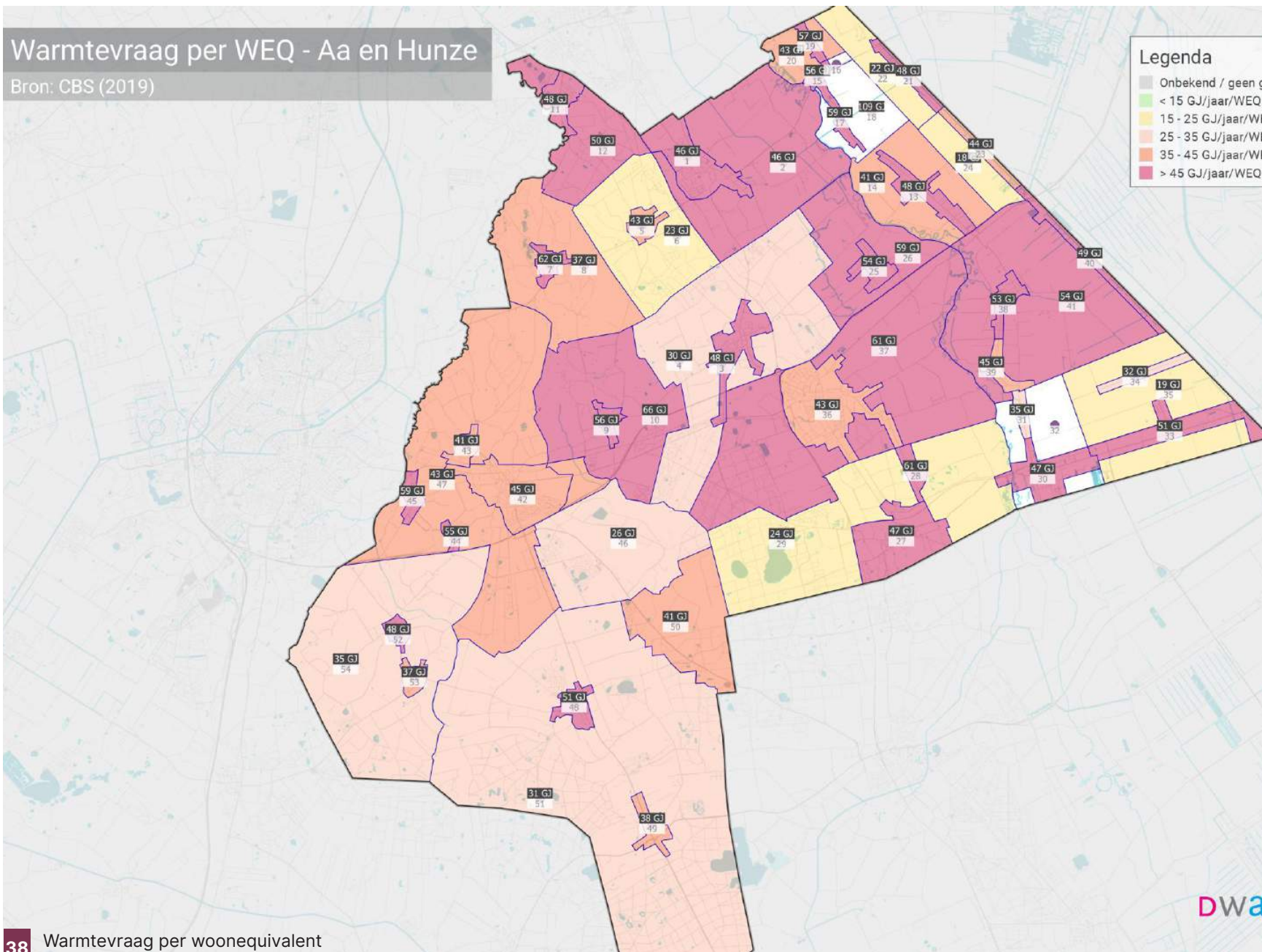
In deze figuur wordt voor de gemeente Aa en Hunze de afwijking ten opzichte van het landelijk gemiddelde getoond op het terrein van leefbaarheid. Op alle thema's scoort Aa en Hunze bovengemiddeld, behalve op het thema 'voorzieningen'. Bron: leefbaarometer.nl (2020).

Bouwsteen voor Woonvisie

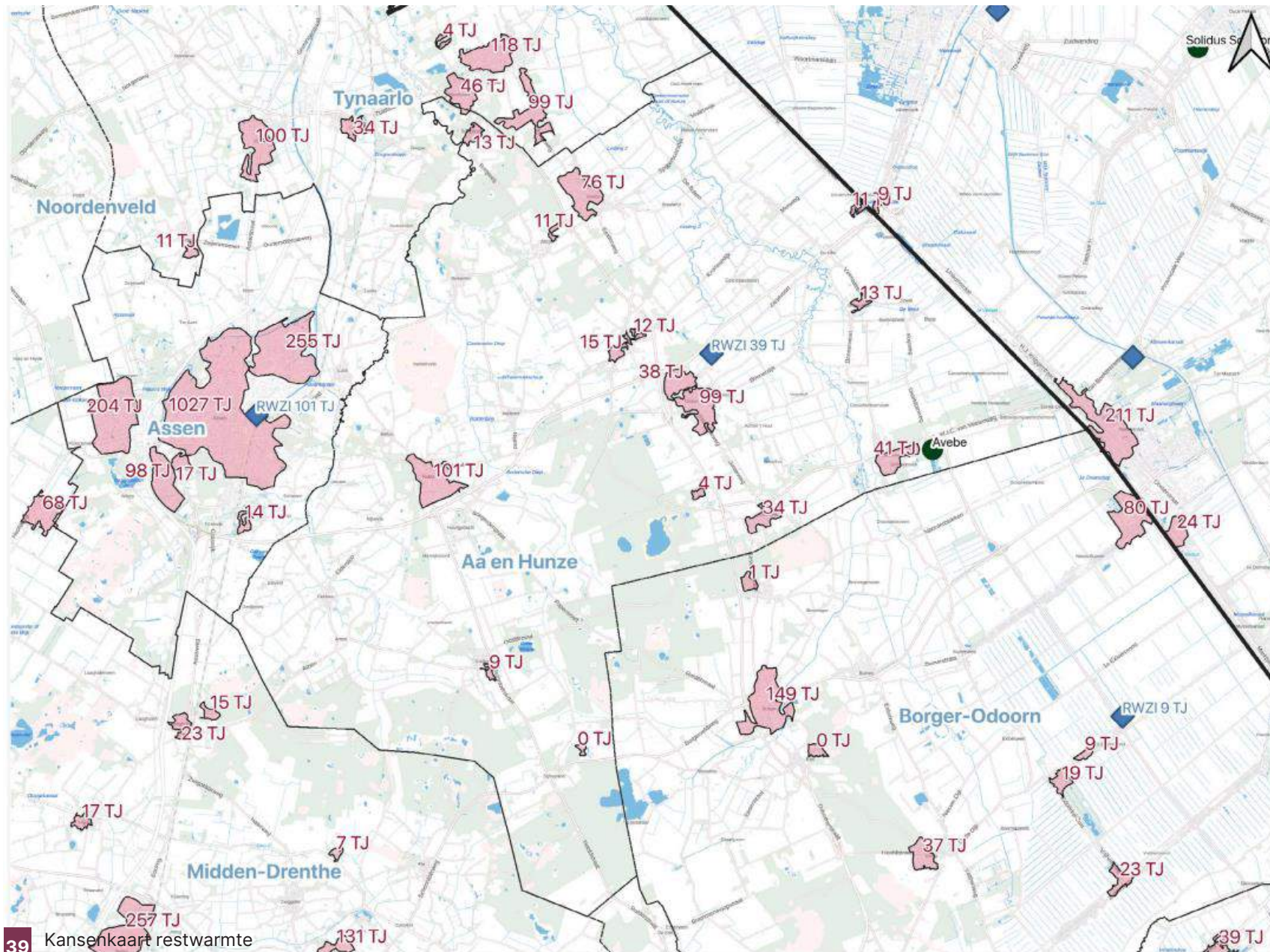
- De gemiddelde leefbaarheidsscore in de gemeente Aa en Hunze is zeer goed. Wel toont de gemeente een afwijking als het gaat om de nabijheid van voorzieningen. Zoals meer landelijke gemeenten in Nederland zijn niet alle voorzieningen voor iedereen even dichtbij. Hierin is gekeken naar de afstand tot een (overstap)station, de oprit tot de snelweg, huisarts, (basis)school, winkels, horeca, culturele voorzieningen etc.
- Dit betekent voor de woonvisie dat je moet nadenken waar je woningen en een leefomgeving realiseert voor mensen die afhankelijk zijn van bepaalde voorzieningen, maar bijvoorbeeld geen eigen vervoer kunnen organiseren. Dit hoeft niet te betekenen dat deze woonmogelijkheden altijd in de nabije omgeving van voorzieningen gerealiseerd moeten worden, er kan ook gedacht worden aan mobiliteitsoplossingen.

Warmtevraag per WEQ - Aa en Hunze

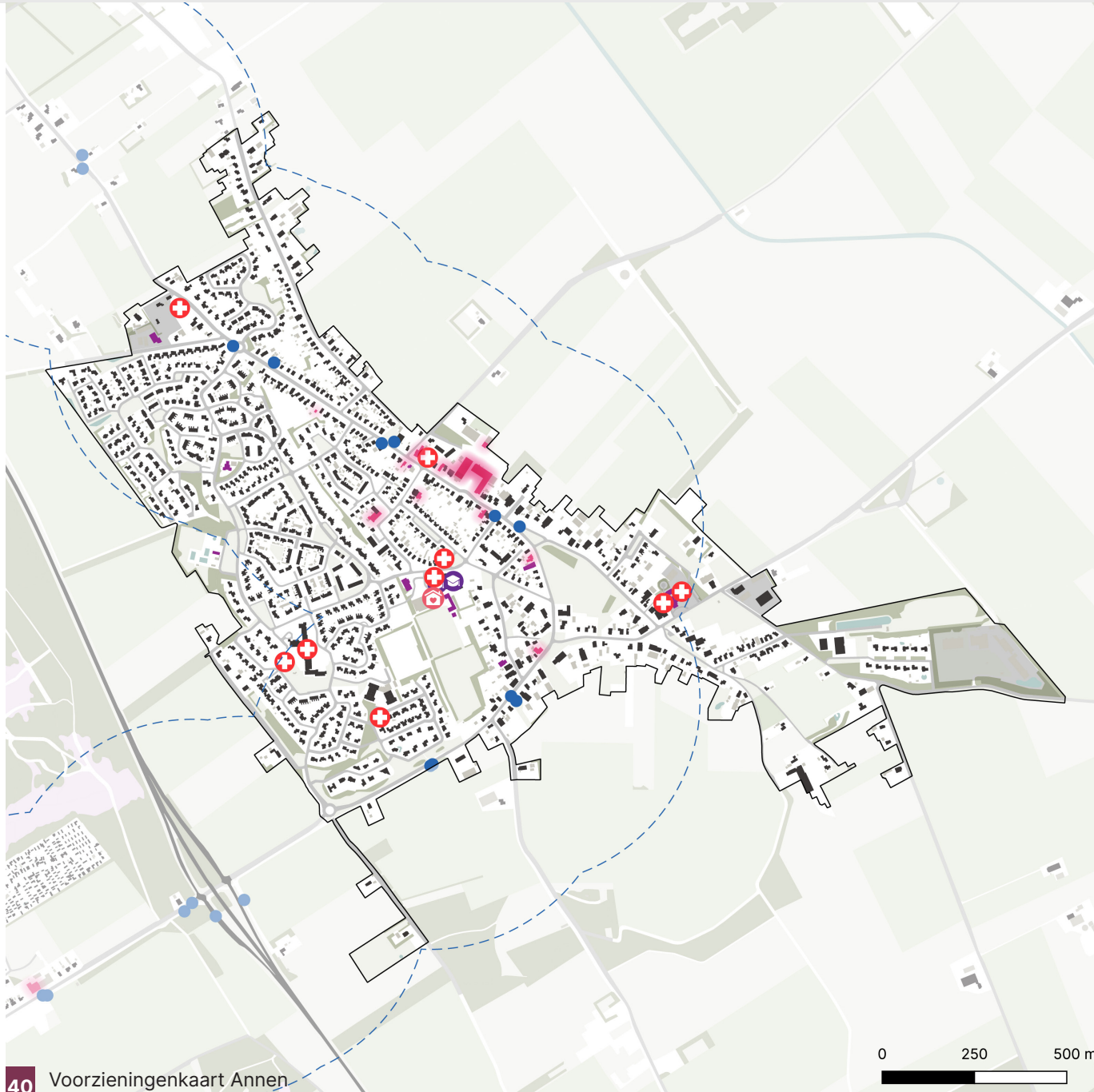
Bron: CBS (2019)

Deze kaart toont de warmtevraag per woonequivalent (gemiddelde energievraag van een woning in Nederland). Een groot deel van de kernen en de woningen in het buitengebied van Aa en Hunze heeft een warmtevraag van 35 GJ per jaar of meer.
Bron: DWA/CBS (2019)

Deze kaart toont kansrijke locaties die mogelijk in de toekomst gebruik kunnen maken van restwarmte. Voor Aa en Hunze zijn dit twee locaties: een grote kans op restwarmte van Avebe in Gasselternijveen en mogelijke restwarmte vanuit de rioolwaterzuivering nabij Gieten. Ook is op deze kaart te zien welke clusters gebruik zouden kunnen maken van de restwarmte. Dit betreffen in Aa en Hunze vooral de kernen. Bron: DWA (2019)

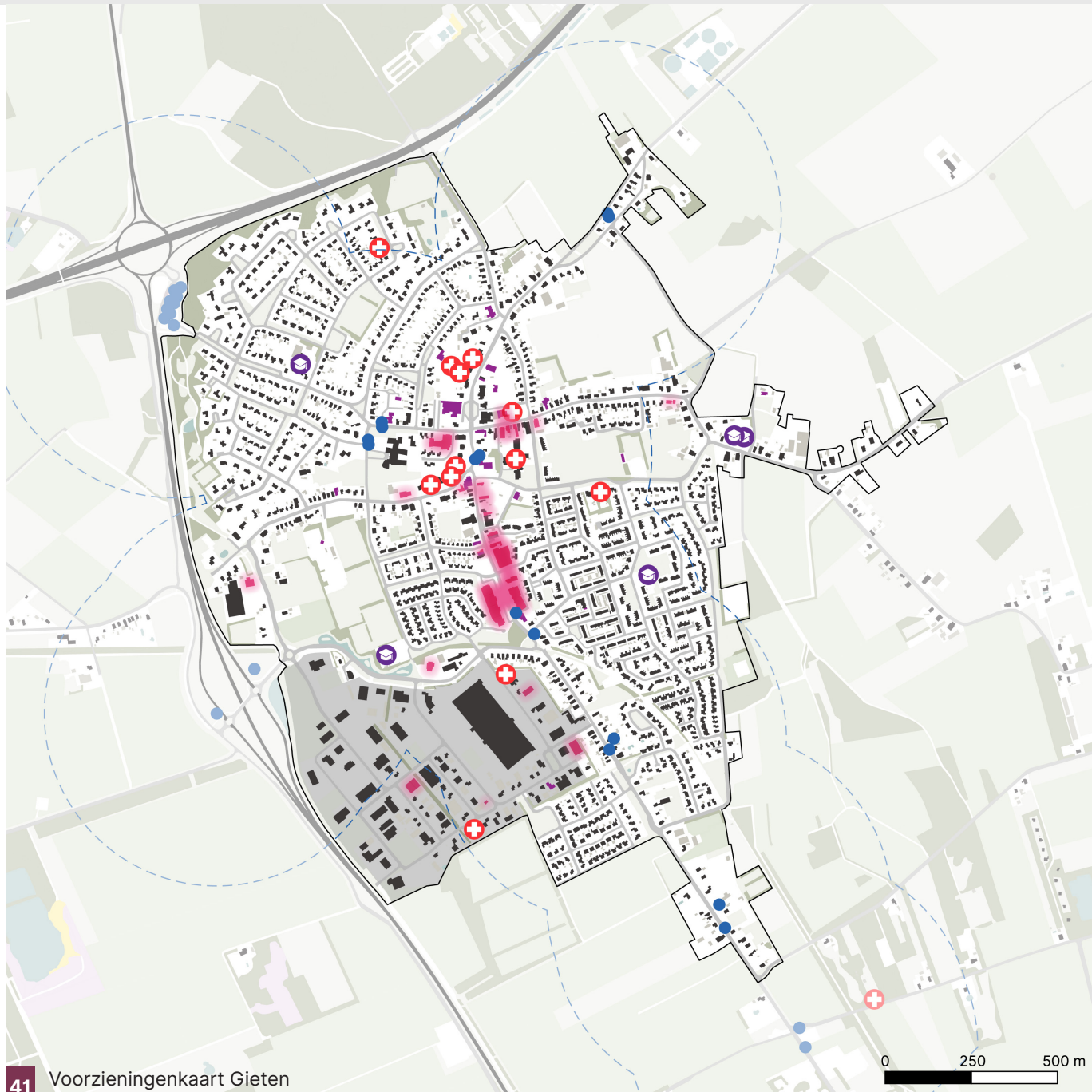

Deze kaart toont de kern Annen en de voorzieningen in deze kern. In het centrum liggen winkelfuncties geconcentreerd. Naast winkels heeft de kern een onderwijsfuncties, een ontmoetingsfunctie (dorpshuis) en diverse gezondheidsfuncties. Zo goed als het gehele dorp is bereikbaar binnen een straal van 500 meter vanaf een bushalte.

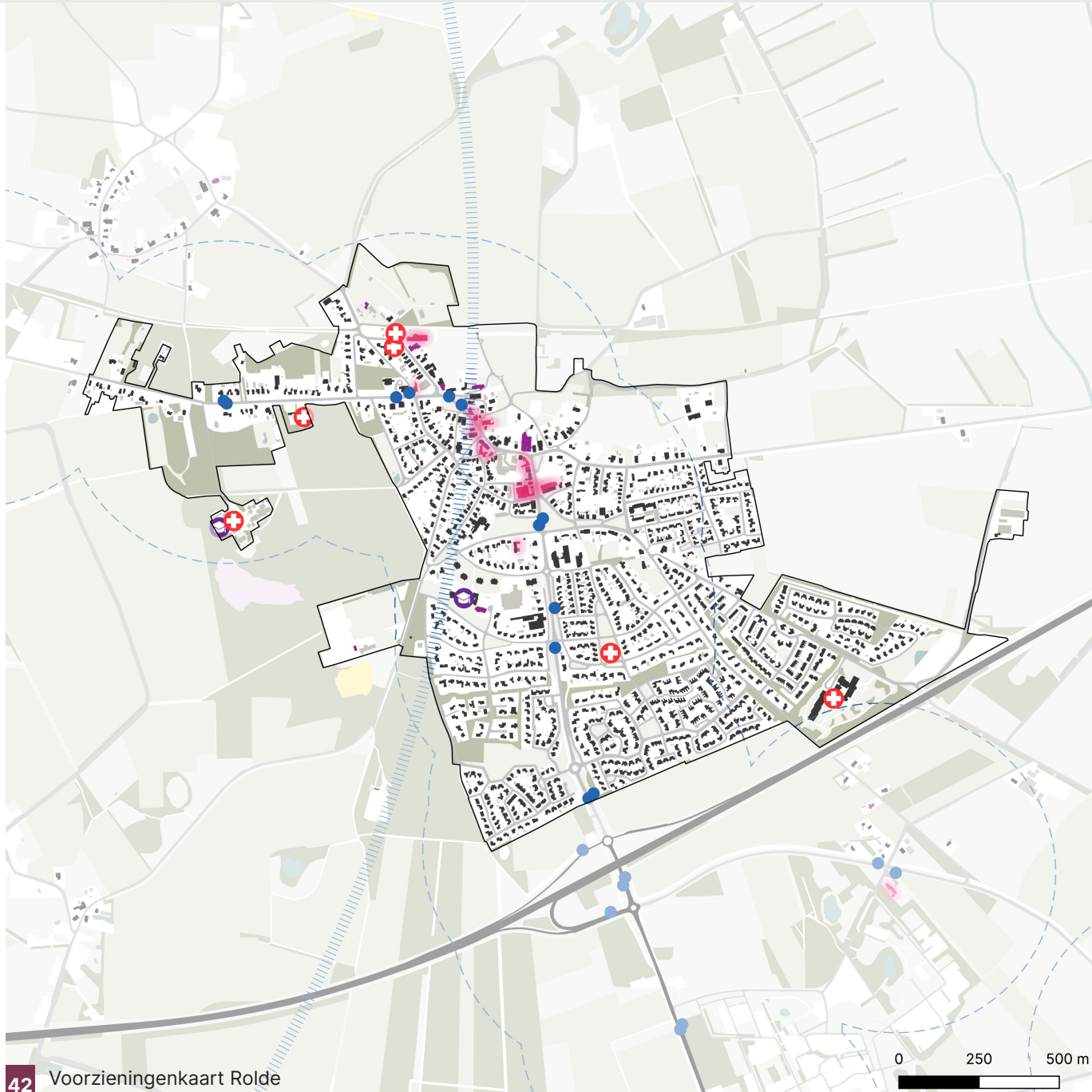
LEGENDA

- Winkel(gebied)
- Onderwijsfunctie
- Bijeenkomstfunctie
- Gezondheidszorgfunctie
- Bushalte
- 500 meter tot bushalte
- Dorpshuis
- Overige gebouwfuncties
- Gras- en akkerland
- Bos
- Zand
- Heide
- Water
- Infrastructuur
- Bebouwde kom Annen

Deze kaart toont de kern Gieten en de voorzieningen in deze kern. In het centrum liggen winkelfuncties geconcentreerd, ook liggen hier veel gezondheidsfuncties geclusterd. Gieten heeft meerdere onderwijsfuncties in het dorp en vrijwel het gehele dorp is bereikbaar binnen een straal van 500 meter vanaf een bushalte.

- LEGENDA
- Winkel(gebied)
 - Onderwijsfunctie
 - Bijeenkomstfunctie
 - Gezondheidszorgfunctie
 - Bushalte
 - 500 meter tot bushalte
 - Overige gebouwfuncties
 - Gras- en akkerland
 - Bos
 - Zand
 - Heide
 - Water
 - Infrastructuur
 - Bebouwde kom Gieten

Deze kaart toont de kern Rolde en de voorzieningen in deze kern. Dit betreft winkelfuncties, gezondheidsvoorzieningen en een onderwijsvoorziening. Slechts een klein deel van het dorp (oostelijke kant) is niet bereikbaar binnen een straal van 500 meter vanaf een bushalte.

LEGENDA

- Winkel(gebied)
- Onderwijsfunctie
- Bijeenkomstfunctie
- Gezondheidszorgfunctie
- Bushalte
- 500 meter tot bushalte
- 5 km tot station Assen
- Overige gebouwfuncties
- Gras- en akkerland
- Bos
- Zand
- Heide
- Water
- Infrastructuur
- Bebouwde kom Rolde

Deze kaart toont de kern Gasselte en Gasselternijveen. Deze twee dichtbij elkaar gelegen dorpen beschouwen we als een voorzieningencluster.

Enkele winkelfuncties en twee onderwijslocaties zijn gelegen in beide kernen. Gasselte kent hiernaast nog een dorpshuis en Gasselternijveen diverse gezondheidsfuncties.

LEGENDA

- Winkel(gebied)
- Onderwijsfunctie
- Bijeenkomstfunctie
- Gezondheidszorgfunctie
- Bushalte
- 500 meter tot bushalte
- Dorpshuis
- Overige gebouwfuncties
- Gras- en akkerland
- Bos
- Zand
- Heide
- Water
- Infrastructuur
- Bebouwde kom Gasselte - Gasselternijveen

43 Voorzieningskaart Gasselte-Gasselternijveen

AA EN HUNZE Woonatlas

